

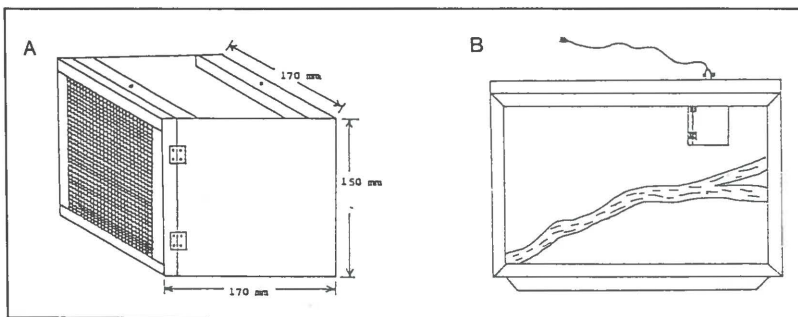
EEN ONBEDOELDE KWEEK MET DE WATERPYTHON, *LIASIS FUSCUS*, IN NOORD-QUEENSLAND

Door: Brian James, Victorian Herpetological Society, Australia.

Vertaling: Paul Schotten.

* * *

In augustus 1991 had ik twee waterpythons in mijn collectie; de ene was ongeveer 180 cm lang en de andere 150 cm. Toentertijd wist ik niet van welk geslacht de dieren waren en omdat ik geen ervaring had met de geslachtsbepaling van slangen, liet ik dit achterwege uit angst de dieren te verwonden. Deze slangen zijn net als alle andere exemplaren in mijn collectie individueel gehuisvest. Ik houd ze bij voorkeur zo, aangezien eventuele ziekten zo geïsoleerd blijven.

Figuur 1A en 1B: beschermkastje voor lamp (A); aan voor-, zij- en achterkant is nylon vliegengaas aangebracht. De bovenzijde wordt in het terrarium vastgeschroefd.

De bakken meten 100x60x50 cm en zijn gemaakt van triplex met een glazen voorkant. De achterkant bestaat uit hardboard en het deksel is gemaakt van hardboard op een houten raam. De bakken zijn glanzend gelakt en wit tafelpapier dient als bodembedekking. De bakken zijn voorzien van klimtakken bestaande uit drijfhout en zijn uit decoratief oogpunt versierd met kunstplanten. Omgekeerde plastic huishouddozen met een gat erin dienen als schuilplaats.

Elke bak is voorzien van een gloeilamp van 40 watt. De lamphouders steken door de deksels van de bakken en om de lampen is een kistje gemonteerd om de dieren tegen verbranding te beschermen (Figuur 1A). Deze kistjes zijn aan het deksel vastgeschroefd (Figuur 1B) en zijn voorzien van een scharnierende voorkant, zodat kapotte lampen eenvoudig vervangen kunnen worden. De scharnierende voorkant is evenals de onderkant en de achterkant voorzien van nylon horreagaas. Hoewel deze lampen voor verwarming zorgen gedurende de paar winternachten dat dit nodig is, dienen ze hoofdzakelijk voor een betere verlichting.

Op een zondag in het begin van augustus 1991 was ik bezig met het schoonmaken van de bakken, toen ik merkte dat het deksel van een van de waterpythonbakken kapot was en onmiddellijk gerepareerd moest worden. Om dit te kunnen doen moest ik de twee waterpythons samen in

een bak zetten. Ze bleven ongeveer twee weken bij elkaar, de tijd die nodig was om de kapotte bak te herstellen en te verven. Hierna zette ik ze weer apart en dacht er verder niet meer over na.

Rond midden oktober begon de grootste van de twee slangen (zoals ik nu weet het vrouwtje) voedsel te weigeren. Ik maakte me niet al te veel zorgen, omdat de slang er in het geheel niet ziek uitzag, maar ik vond het wel ongewoon. Aangezien ik nooit eerder slangen had gekweekt, had ik er geen vermoeden van dat de slang drachtig was. Tegen eind november merkte ik, dat de slang gedeeltelijk op haar zij lag, enigszins met de buik omhoog. Toen begon ik te vermoeden dat ze drachtig was.

Toen ik op vrijdag 29 november 1991 thuis kwam van mijn werk, ging ik, zoals gewoonlijk, mijn slangen controleren en ontdekte ik tot mijn vreugde, dat de waterpython 10 eieren had gelegd. Nu zag ik mijzelf voor de vraag gesteld wat te doen met de eieren: ze bij het vrouwtje laten, of ze verwijderen en kunstmatig uitbroeden. Ik had geen broedstoof, maar nadat ik enkele bevriende terrariumhouders had gebeld, besloot ik de eieren kunstmatig uit te broeden.

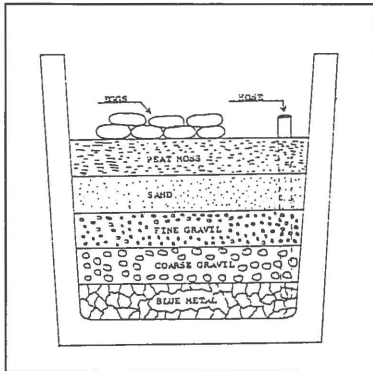
Ik ging naar de plaatselijke ijzerwarenwinkel en kocht een gewone piepschuimen koelbox. Ik vulde deze met de volgende materialen, elke laag 4 cm dik: steenslag, grof grind, fijn grind, zand en tenslotte sphagnum (Figuur 2). In een hoek van de koelbox plaatste ik een stuk tuinslang, door het substraat tot op het steenslag; ik sneed de tuinslang 2,5 cm boven het sphagnum af. Door middel van deze tuinslang kon het substraat van water voorzien worden. De tuinslang werd met een kurk afgesloten om te voorkomen dat de jonge slangen erin zouden kruipen.

Foto 1: *Liasis fuscus*. Jong. Hatchling.

Foto: Brian Barnett.

Ik haalde de eieren bij het vrouwtje weg en legde ze in de koelbox, bovenop het sphagnum. Ik goot een kleine hoeveelheid water (ca. 100 ml) in de tuinslang, benevelde de wanden van de koelbox met behulp van een plantespuit en deed het deksel erop. Vervolgens zette ik de koelbox op een plank in het schuurtje. Daarna benevelde ik om de paar dagen de wanden van de koelbox en goot ik om de twee weken een beetje water in de tuinslang. Ik sproeide nooit water rechtstreeks op de eieren. De koelbox was niet voorzien van een thermometer en ik gebruikte geen kunstmatige warmtebron om de eieren uit te broeden. De temperatuur in Noord-Queensland is in de betreffende tijd van het jaar tamelijk hoog, van minimaal iets meer dan 20°C tot meer dan 35°C. De luchtvochtigheid ligt dan meestal rond de 90%. Er restte mij nu niets dan hoopvol te wachten.

Figuur 2: opstelling voor het incuberen van eieren.

Op 24 februari 1992, 86 dagen na het leggen, trof ik het eerste ei aan met een opening waar een kopje uitstak. Op 25 februari kwamen er nog twee uit en op de 28e waren ze op drie na allemaal uitgekomen. Op 2 maart opende ik de overgebleven eieren en ontdekte, dat ze zich niet ontwikkeld hadden en verkaasd waren. Alle zeven jongen waren gezond, hoewel eentje bij de cloaca een lichte ruggegraatmisvorming had.

Toen de jongen waren uitgekomen, maakte ik de fout, hoewel ik me daar toen niet van bewust was, ze allemaal in één verblijf onder te brengen. Toen de jongen drie weken oud waren, waren ze allemaal verveld en bood ik voedsel aan in de vorm van jonge muizen, maar ze weigerden allemaal te eten. Een week later weigerden de exemplaren die ik zelf gehouden had nog steeds te eten. Toen nam ik contact op met Simon Kortlang die mij aanriep een aantal plastic boterhamtrommels of iets

dergelijks te kopen en de jongen apart te zetten als eerste stap om ze aan het eten te krijgen. Dit deed ik en in de plastic dozen plaatste ik kleine plastic potdeksels als drinkbakjes en kleine kartonnen doosjes als schuilgelegenheid. Kort voor het donker werd plaatste ik in elke doos een kleine dode muis vlak bij de ingang van de schuilplaats. Vervolgens deed ik de lampen in het schuurtje uit en deed de deuren dicht, zodat het volkomen donker was. Toen ik een paar uur later ging controleren: gelukt, ze hadden allemaal gegeten. Sindsdien hebben ze nooit meer voedsel laten liggen. Dit succes had ik te danken aan Simon en Ray Fields vanwege hun royaal gegeven advies en aanwijzingen.

Deze kweek was onbedoeld en puur toevallig, maar het resultaat was er niet minder om. De bedoeling van dit artikel is, anderen aan te moedigen het ook eens te proberen, of men nu over uitgebreide voorzieningen beschikt of niet. Men kan aangenaam verrast worden door het eindresultaat. We kunnen allemaal van elkaar leren, en het vergaren en delen van kennis, is van onschatbare waarde.

Dit artikel is eerder verschenen in *Monitor* 4 (1992): 47-51, Bulletin of the Victorian Herpetological Society.